

A Pécsi Ítéltábla a dr. Hári Tibor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Bánáti János (ügyvéd címe) ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Zalaegerszegi Törvényszéken indított perében a 2012. október 8. napján kelt 6.P.20.518/2012/9. számú ítélet ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt benyújtott és 12. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 80.000 (nyolcvanezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2007. december 11. napjáig, míg a felperes 2008. május 9. napjától P. község polgármestere volt. A 2010. évben megtartott helyhatósági választásokon mindkét fél polgármester jelöltként indult. Az alperes a 2010. július 25. napján kelt „P. lakosságának!” kezdetű levelében a település lakóit tájékoztatta arról, hogy az ellene hűtlen kezelés vétsége és más bűncselekmények miatt indult büntetőeljárást a Z. Városi Ügyészség megszüntette. A levélben reményét fejezte ki, hogy a névtelen feljelentők, illetőleg segítők valamilyen formában tettükért bűnhődni fognak, utalt arra, hogy a családja becsületén aljas indokból ejtett folt letöröltetéséről gondoskodnia kell, továbbá hivatkozott arra, hogy a folyamatban volt eljárásban igazolni tudta a névtelen feljelentők állításainak valótlanágát.

A felperes 2010. szeptember 25. napján maga is levélben fordult a község lakosságához, amelyben az alperes tevékenységét és annak eredményét ismertette.

Az alperes 2010. október 22. napján rágalmazás vétsége miatt feljelentést tett a felperessel szemben. Ebben kifejezésre juttatta, hogy a 2010. szeptember 25. napján kelt levél valótlan állításokat tartalmaz, melyek lejáratására alkalmasak, őt rossz színben tüntetik fel. Utalt arra is, hogy a 2007-től induló lejárató és névtelen feljelentő sorozatnak a része.

A büntetőeljárás során, 2011. február 21. napján az alperes magánvádlóként beadványt intézett a bírósághoz. Ebben kitért arra, hogy a felperes a termálfürdő építésébe bevont beruházótól az általa építtetett létesítmények víz, gáz és központi fűtés szerelési munkáira kapott megbízást. Ezt követően minősíthetetlen magatartást tanúsított, a testületi üléseken az elképzelésekkel szembehelyezkedett, ott támadólag és elszámoltatóként lépett fel, amely odavezetett, hogy 2007-ben névtelen levelekkel jelentették fel különböző helyeken. A levél további részében beszámolt arról, hogy a felperes válaszelevele folytán milyen lépéseket tett.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2010. július 25. napján kelt levélben szereplő egyes tényállításokkal, a büntetőeljárás kezdeményezésével, valamint az annak alapjául szolgáló feljelentésben és a bírósághoz intézett, 2011. február 21. napján kelt beadványában foglalt egyes tényállításokkal megsértette a jó hírnevét. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy a büntetőeljárás során olyan kijelentést nem tett, amellyel a felperes jó hírnevét megsértette volna, míg a 2010. július 25. napján kelt levélben a felperes neve nem szerepel, abban személyére, tevékenységére utalás nincsen.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest marasztalta az eljárás költségeiben. Határozatának indokolása szerint a 2010. július 25. napján kelt alperesi levél kapcsán a felperesnek keresetösségi joga nincsen. A levél tartalmából ugyanis a felperes személyére következtetni nem lehet, abból a felperes nem azonosítható. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a büntetőeljárás kezdeményezésével az alperes ugyancsak nem sértette meg a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát. A 2010. szeptember 25. napján kelt felperesi levél tartalma, annak nyilvánosságra hozatala miatt tett feljelentést anélkül, hogy abban a felperes személyét sértő és valótlan tényt közölt vagy híresztelt volna. A 2011. február 21. napján kelt beadvánnyal kapcsolatosan úgy foglalt állást, hogy az részben olyan tényállításokat tartalmaz, amelyeknek sértő tartalma nincsen, másrészt véleményt, értékítéletet fejtett ki az alperes, amely ugyancsak nem alkalmas a jó hírnév megsértésére, egyebekben pedig a levélben foglaltak a valóságnak megfelelő tényállításokat tartalmaznak.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és keresetének teljesítése érdekében a felperes fellebbezett. A fellebbezésben foglaltak szerint a 2010. július 25-ei levél egyértelmű, nyílt utalást tartalmaz arra, hogy ő volt a névtelen feljelentő, másrészt azt a hamis látszatot kelti, hogy az alperesről hamis és becsületsértő híreket terjesztett. A

büntetőeljárást megindító feljelentés, valamint a büntetőeljárásban tett alperesi nyilatkozatok és írásbeli beadványok szintén azt a hamis állítást tartalmazzák, hogy az alperesről valótlanosságokat terjesztett, és sérelmére bűncselekményt követett el.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, és a keresetet elutasító érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

A Ptk.75.§-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk.76.§-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti - többek között - a becsület megsértése is. A Ptk.78.§-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jó hírnév védelmére is. A Ptk.78.§-ának (2) bekezdése értelmében a jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a hírnévrontás megállapítására az olyan valótlan és a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas, amely valamely tényt határozottan vagy burkoltan tartalmaz. Az ember méltóságát, becsületét pedig az a vélemény, bírálat, illetve értékítélet sérti, amely kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, bántó vagy lealázó.

A per adatai szerint az alperes 2007. december 11. napjáig volt P. község polgármestere, 2008. május 9. napján pedig a felperes követte őt a tisztségben. A perbeli időszakban tehát mindkét fél közszereplő volt. Ennek azért van jelentősége, mert a bírói gyakorlat szerint a közszereplőkről alkotott kedvezőtlen véleménynyilvánítás, értékítélet önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó vagy felfokozott érzelmeket tükröz. A közéletben résztvevő személyeknek ugyanis számolniuk kell azzal, hogy politikai ellenfeleik (különösen választási időszakban) tevékenységüket, szereplésüket kritikával illetik, és erről a közvéleményt tájékoztatják. A közélet szereplőinek pedig el kell viselniük a személyüket kedvezőtlen színben feltüntető, és tevékenységüket negatív módon értékelő véleményt, kritikát (BH.2004.104).

Hírnevének tiszteletben tartását azt követelheti, akire a hírnévrontó közlés vonatkozik, akit ezáltal személyiségi jogaiban sért. A jogsértés megállapításának azonban nem feltétele, hogy az érintett személyt név szerint megjelöljék. A jogsértés akkor is megállapítható, ha a közlés a sértett személyt név szerint ugyan nem említi, de a körülményekből felismerhető. Nem ért egyet ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a felperesnek nincs keresetőségi joga a 2010. július 25.-én kelt alperesi levél kapcsán.

A 2010. július 25. napján kelt levélben a felperes név szerint valóban nem szerepel, azonban 8. sorszámú előkészítő iratában az alperes maga is utalt rá, hogy a

névtelen levelek, vagy legalábbis jelentős részük írójának a felperest tartja. Kettejük rendkívül rossz viszonya, konfliktusai, a folyamatban lévő eljárások a község lakossága előtt ismertek voltak, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes szűkebb környezete számára egyértelmű volt, hogy a levél írója elsősorban reá utalt. Ezen túlmenően azonban a felperesre vonatkozó valótlan és sértő tényállítást a levél nem tartalmaz. Utal a folyamatban volt büntetőeljárásra, annak eredményére, kifejezi reményét, hogy a feljelentők és segítők a neki okozott anyagi és erkölcsi kárért megbűnhődnek, kitér a névtelen feljelentésekre, és kifejezésre juttatja azt a véleményét, hogy a feljelentők állításai hazugok és valótlanok. Ezek alapján sem a jóhírnév, sem pedig a becsület sérelme nem állapítható meg, ezért érdemben helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a keresetet e levél tekintetében is elutasította.

A büntetőfeljelentés tárgyát a felperes 2010. szeptember 25. napján kelt válaszlevele képezte. Ennek kapcsán az alperes azt az álláspontját fejtette ki, hogy a levélben foglaltak az ő személyére vonatkozó valótlan tényállításokat, becsületét sértő kijelentéseket tartalmaznak. A feljelentésben indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket nem használt. Ezzel összefüggésben helyesen utalt az elsőfokú bíróság a következőes bírói gyakorlatra, amely szerint a hatóság előtti eljárás kezdeményezése, így per megindítása vagy büntetőfeljelentés megtétele önmagában nem valósítja meg a személyiségi jogsértést. A peres eljárás során tett nyilatkozatok akkor sem alkalmasak a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására, ha ezek a bizonyítási eljárás ismeretében nem minősülnek valóznak, feltéve, hogy a tényállítások indokolatlanul nem sértőek, bántóak, illetve durván sértő kifejezést nem tartalmaznak. Az érvényesített jog alapossága vagy alaptalansága ugyanis csak a megindult eljárás keretében dönthető el.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság az alperes 2011. február 21. napján kelt beadványa kapcsán is. Az alperes részben tényszerűen ismertette a kialakult helyzetet, az általa kezdeményezett büntetőeljárást, másrészt véleményt formált a felperes eljárásával és magatartásával kapcsolatosan, amely azonban a szabad véleménynyilvánítás keretein belül maradt, továbbá olyan kijelentéseket tett, amelyeknek sértő jellege nincsen.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság is úgy foglalt állást, hogy a felperes személyhez fűződő jogainak megsértése nem állapítható meg, ezért az elsőfokú bíróság keresetet elutasító érdemi döntését - az indokok fentiek szerinti részbeni megváltoztatásával - a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, az alperesnek azonban a másodfokú eljárásban a Pp.75.§-ának (1)-(3) bekezdése szerint megtérítendő költsége nem merült fel. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az államnak megfizetni.

Pécs, 2013. június 13.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k.
előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: